

הכנסת הוועדה המיוחדת לעובדים זרים

סימוכין : 2022-028739

הכנסת ה-24

סיכום ישיבת הוועדה המיוחדת לעובדים זרים בעקבות דיון בנושא המלצות הצוות הבין-משרדי בדבר שינוי שיטת ההעסקה בענף הסיעוד

מיום ח' באייר התשפ"ב – 9 במאי 2022

ביום ח' באייר התשפ"ב, 9 במאי 2022, קיימה הוועדה ישיבה בנושא המלצות הצוות הבין-משרדי בדבר שינוי שיטת ההעסקה בענף הסיעוד. בדיון השתתפו נציגי משרדי הממשלה השונים, נציגי לשכות פרטיות וחברות סיעוד, ארגוני החברה האזרחית, מטופלות ומטופלים סיעודיים ובני משפחותיהם.

ראש מינהל עובדים זרים ברשות האוכלוסין, עו"ד ענבל משש, הציגה בפניי הוועדה את עבודת הצוות הבין-משרדי וההמלצות שגובשו, ובראשן, העסקה ישירה ומלאה של העובדות והעובדים הזרים על ידי המטופל הסיעודי תוך קבלת מעטפת תמיכה ניהולית. כמו כן, עדכנה משש, כי רשות האוכלוסין החלה לפתח פלטפורמה ממשלתית דיגיטלית לצורך חישוב ותיעוד השכר והזכויות של העובדות והעובדים הזרים וכן יבנה ארגז כלים לשימוש הלשכות הפרטיות שיתנו מענה לציבור המטופלות והמטופלים הסיעודיים.

גב' חני שר, מנהלת תחום בתי אבות באגף בכיר אזרחים ותיקים במשרד הרווחה והביטחון החברתי, אמרה בדיון כי עמדת המשרד היא שכל שיוחלט להקים גוף מתכלל אחד שיטפל בנושא הגוף יהיה תחת משרד הרווחה והביטחון החברתי.

באשר למקור התקציבי להקמת הפלטפורמה הממשלתית אמר מר רום בר-אב, רפרנט תעסוקה באגף תקציבים, כי המשרד עובד על הערכת עלויות וככל שהנושא יתועדף בסדר העדיפויות הממשלתי הוא יעלה בדיוני התקציב לשנת 2023.

עו"ד אבינועם סגל, ראש אשכול ייעוץ וחקיקה (ציבורי-חוקתי) במשרד המשפטים, אמר בוועדה כי יש חשיבות גדולה ליישומות של ההמלצות וכי החלופה שנבחרה היא אכן ישימה, אם כי יהיה צורך לשכלל ולפתח אותה.

עו"ד חנן פורטמן מהמוסד לביטוח לאומי, סיפר לוועדה על המעטפת שניתנת כיום על ידי המוסד לביטוח לאומי לזכאי גמלת הסיעוד, ובכלל זאת, לחצני מצוקה, ביקור במרכזי יום וקשר עם המטופל בעניינים יומיומיים. באשר לשאלה האם המוסד לביטוח לאומי נותן מידע למטופלים הסיעודיים לגבי המשמעויות השונות שיש בבחירה בין גמלה בעין לבין גמלה בכסף, אמר פורטמן כי בעניין זה המוסד לביטוח לאומי מפנה את המטופלים לרשות האוכלוסין וההגירה.

הכנסת הוועדה המיוחדת לעובדים זרים

גב' ליאור זיסר-יוגב, רמ"טית מנכ"ל המשרד לשיוויון חברתי, הוסיפה כי לחברי הצוות הבין-משרדי היה חשוב לאפשר למטופלים חופש הבחירה לגבי אופן ההעסקה של העובדות והעובדים הזרים. יו"ר איגוד חברות הסיעוד, מר דורון רז, קבל על המלצות הוועדה והלין על כך שהערות איגוד חברות הסיעוד לא השתקפו בדוח ההמלצות.

מר ליאור שטרסברג, מנכ"ל עמותת מט"ב, הציג בפני הוועדה את חששותיו מכך שמדוח ההמלצות עולה כי המדינה מעודדת את המטופלים הסיעודיים לקבל גמלה בכסף ולא בעין. נציגי מטופלות ומטופלים סיעודיים ובני משפחותיהם התייחסו במהלך הדיון לחלופות השונות שהוצגו בדוח ההמלצות, הציפו את הקשיים עמם הם נאלצים להתמודד בהעסקת העובדות והעובדים הזרים (ביניהם השכר הגבוה, המחסור בעובדים בענף והיעדר התמיכה למטופלות ולמטופלים) וכן הדגישו את הצורך בגוף אחד שיתן להם מענה.

עו"ד אלעד כהנא, עמותת קו לעובד, אמר כי לא מצא התייחסות בדוח לשאלה מי יתקצב את פעילות הלשכות הפרטיות. הוא קרא בדיון לבחינה של רפורמה מבנית משמעותית בענף הסיעוד הביתי נוכח ייחודיות שיטת ההעסקה בישראל ביחס למדינות העולם ונוכח העובדה כי בישראל אין פיתוח של מענים חלופיים להעסקת העובד הזר.

להלן החלטות הוועדה בעקבות הדיון:

1. הוועדה מבקשת לקבל עדכון מרשות האוכלוסין בנוגע ללוחות הזמנים שייקבעו לביצוע המלצות הצוות כפי שהוצגו בדוח;
2. הוועדה מבקשת לקבל עדכון ממשרד האוצר ומרשות האוכלוסין באשר לעלויות התקציביות להפעלת הפלטפורמה הדיגיטלית ויתר המעטפת שתינתן למטופלים הסיעודיים;
3. לאור הדברים שעלו בדיון, הוועדה תקיים דיון בנוגע לילדים סיעודיים;
4. הוועדה קוראת לרשויות המדינה לקחת אחריות על הענף כתחום רווחתי, ולא להשאיר את הזירה רק לרשות האוכלוסין וההגירה.

חברת הכנסת אבתיסאם מראענה
יושבת ראש הוועדה